

รายงานภาวะสังคมไทย ไตรมาสหนึ่ง ปี 2563

ความเคลื่อนไหวทางสังคม

แรงงาน

อัตราการว่างงาน = **1.03%**

การจ้างงาน - 0.7%

ภาคเกษตร -3.7%

นอกภาคเกษตร +0.5%

ค่าจ้างที่แท้จริงภาคเอกชน +3.2%

หนี้สินครัวเรือน

+5.0% (Q4/2562)

เจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง

-19.5%

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ +5.5%

บุหรี่ -1.0%

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

คดีอาญารวม -4.8%

คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ -13.7%

คดียาเสพติด -4.4%

คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน -5.3%

ความปลอดภัยในการสัญจรทางถนน

อุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ -6.4%

การคุ้มครองผู้บริโภค

สินค้าและบริการ -6.4%

กิจการโทรคมนาคม -36.6%

สถานการณ์ทางสังคม

การเลิกเรียนกลางคัน : ความเสี่ยงของอนาคตเยาวชนไทย

สาเหตุ

- ปัญหาความยากจน (ปัญหาหลัก)
- ปัญหาภายในครัวเรือน
- ปัญหาแม่วัยใส
- ปัญหาเด็กต้องคดี
- เด็กต้องดูแลคนป่วย/คนชราในบ้าน
- ย้ายภูมิลำเนาตามพ่อแม่

เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาเพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

ปี 2562 มีเด็กหลุดจากระบบ 670,000 คน

มัธยมต้น 20%

มัธยมปลาย 31%

อุดมศึกษา 38%

ทักษะและค่าแรงที่ต่ำ

วุฒิการศึกษายากจน (โดยเฉพาะกลุ่มยากจน)

ทักษะสามัญ ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด

ขาดแคลนแรงงานในระยะยาว

แนวทางส่งเสริมให้เด็กกลับเข้าสู่ระบบ

- ประสานความร่วมมือกับภาคีในพื้นที่
- นำเด็กกลับสู่ระบบ/พัฒนาทักษะอาชีพ
- จัดตั้งหน่วยงานเฝ้าระวัง
- ปรับวิธีการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่น
- พัฒนากลไกของรัฐในการช่วยเหลือเด็กหลุดออกนอกระบบให้มีประสิทธิภาพ

พฤติกรรมทางการเงินของครัวเรือนไทยและความเสี่ยงทางการเงิน

พฤติกรรมทางการเงิน

- รายจ่ายล้นหนาทกรธา → รายได้ไม่เพียงพอ
- รายได้ < รายจ่าย → ฟังพาเงินโอนจากพ่อแม่
- รายได้สูงขึ้น → ใช้จ่ายมาก, มีแนวโน้มคลังคลังการขอขบปีง
- ก่อนนี้ซ้ำ นำไปปิดบัญชีอื่น
- นำเงินกูไปใช้จ่าย ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

การแก้ไข

- สร้างกลไกบรรเทาภาระหนี้ / ปรับโครงสร้างหนี้
- ยกระดับรายได้ประชาชนให้สอดคล้องกับความเป็นอยู่และเศรษฐกิจ
- เสริมสร้างวินัย และวางแผนการเงิน

ประอบางทางการเงิน สูง

สะสมความเสี่ยง

ออมน้อย

ภูมิคุ้มกันทางการเงินต่ำ

บทความ “วิกฤตโควิด-19 : บทเรียนเพื่อการก้าวต่อไปอย่างมีภูมิคุ้มกัน”

ผลกระทบจาก COVID-19

กิจกรรม ทางเศรษฐกิจลดลง กระทบ การจ้างงาน	คุณภาพ ชีวิต ด้านต่างๆ ไม่เหมือนเดิม
รายได้ ลดลง ขาดเติมภาวะ หนี้ครัวเรือน	สุขภาพจิต และ ปัญหาครอบครัว
วิถีชีวิต เปลี่ยนไป	คุณภาพ สิ่งแวดล้อม

การปรับตัวของสังคมไทย (โอกาส/บทเรียน)

- การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล
- ตระหนักเรื่องการดูแลสุขภาพ
- ตระหนักถึงการมีหลักประกันทางรายได้
- ตระหนักถึงความเข้มแข็งของภาคประชาสังคม

ข้อเสนอแนะ

- พัฒนาระบบนิเวศดิจิทัลรองรับการเปลี่ยนแปลง
- สร้างหลักประกันด้านรายได้ครัวเรือนและยกระดับประกันสังคม
- ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และรับมือปัญหาในภาวะวิกฤต
- เสริมสร้างให้เป็นสังคมที่รอบรู้รอบด้าน
- ถอดบทเรียนการดำเนินการช่วง COVID-19 เพื่อพร้อมรับมือวิกฤตในอนาคต